

MÉRTÉKTARTÓ ILLESZTÉS

A viadonau új épülete, Aschach an der Donau, Ausztria

Dunáról nézve,
a viadonau új épülete

A 2018-ban átadott *viadonau* Administration nevet viselő épület a bécsi alapítású, nemzetközi elismertségű Dietrich | Untertrifaller építésziroda alkotása. [1] A part felett lebegő ház különleges, ritkán látott kapcsolatot teremt a folyóval: feszes, vízközeli kompozíciója feltűnést kelt a látogatókban.

Az adminisztratív funkció elhelyezése egy ilyen értékes területen megkérdőjelezhető lenne, itt mégis találó a helyfoglalás, az irodaépület megbízója kiterjedt tevé-

kenysége által szorosan kötődik a Dunához. Aschach község a Felső-Ausztria régió Eferding járásának egyik települése. A közelben található a Dunakanyarhoz hasonló természeti adottságú Schlögener-Schlinge, a Passau és Bécs közötti folyószakasz egyik legtöbbet látogatott turisztikai látványossága. A különleges domborzati viszonyokat a Duna sűrű kanyargása és az ebből adódó erős sodrás alakította. A folyóvölgy – Donautal – már a kelta kortól lakott terület, része volt

Látkép a partról

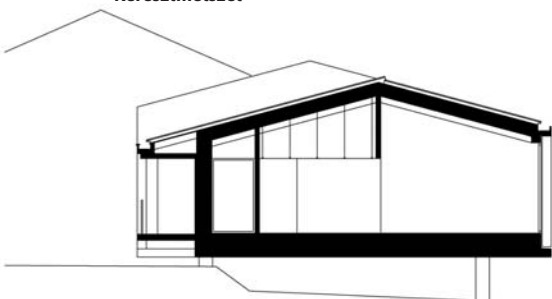

a római határvédelmi vonalnak is, a Duna felől ma is látható településképi elemei jórészt a 17. századtól formálódtak. A folyó szabályozását és az árvízvédelmi gátak megépítését követően a vízszint ingadozása lecsökkent, így lehetővé vált a part menti területek hasznosítása. A település környékbeli jelentőségét egyrészt a közelben telepített vízi erőműnek, másrészt dunai hídjának köszönheti, amely a térség átmenő közlekedési forgalmát bonyolítja. Linz és Passau között itt található a térség elsőrendű közúti átkelési pontja. A folyó menti turizmus évek óta erősödött, így a település központjából kiinduló fejlesztések a part közelében sűrűsödtek. A meglévő épületek kulturális és szolgáltató jellegű funkciókkal töltődtek fel, továbbá a megnövekedett vendégforgalomnak is kedvező közterek formálódtak. A bővülés elérte a község egykori barnamezős területének határát. A folyamat részeként néhány ház eltérő rendeltetést kapott, valamint a meglévők bontása után új funkciójú épületek is létrejöttek.

A *viadonau* irodája négy kisebb raktár helyét felhasználva készült el. Az épületben dolgozók a hajózási felügyelet hatósági tevékenységeit és ügyfélszolgálati feladatokat látnak el. A hosszú, nyeregvető, egyszintes ház finoman illeszkedik a meglévő beépítési struktúrához, követi a kialakult morfológiát, ugyanakkor könnyűszerkezetes kialakításával és natúr fa homlokzatképzésével új identitást ad a környezetének. [2] Vasbeton cölöpökre állított platformját a Duna legmagasabb vízállása határozta meg. Az elegáns, jó arányú bejárat a tömeg egyetlen térbeli kiemelése. Az épület település felőli része zárt, ennek ellenére a Duna irányában teljesen megnyitott homlokzat miatt a belső terek fénnel átjárta. Az épület metszett jellegű végein a homlokzat mellé rende-

Keresztmetszet

zett közlekedő áthatol a tömör felületeken, ezáltal megvilágítást és külső vizuális kapcsolatot teremtve. A kiszolgálófunkciók a belső oldalra rendezve helyezkednek el, ezzel teljes egészében felszabadítva a folyó felőli homlokzatot. Az alaprajzi struktúra egyszerű szerkesztésű, az előtér, a hozzá kapcsolódó multifunkcionális tér és a terasz közös használatú helyiségei mellett az irodai rész az eltérő rendeltetésnek – szolgáltatói és hatósági

Esti látkép az osztott, teljesen nyitott dunai és a zártabb oldalhomlokzattal

feladatoknak – megfelelően elválasztott. A nyugati oldalon egy átmeneti teret is meghatározó előtető, a víz felőli keleti homlokzaton függőleges lamellák és mozgatható egyéb elemek biztosítják a megfelelő árnyékolást.

Érzékelhető, hogy az épület léptékének viszonyulása az örökölt településképhez fontos kiindulópont volt mind megbízói, mind tervezői oldalról, ezt igazolja az egységes, harmonikus épület. [3] A mértéktartó téralakítás és anyaghasználat a magas szintű műszaki megvalósítással együtt példamutató építészeti eredményez. A vízközelbeli helyzetek beépítése sokszor vita tárgyát képezi, a felmerülő kérdésekre a *viadonau* új épülete minőségi alternatívát kínál.

Perényi Flóra – Vörös Tamás

Település felőli homlokzat

Előtér az információs pulttal

Helyszínrajz (a pályázati tervből)

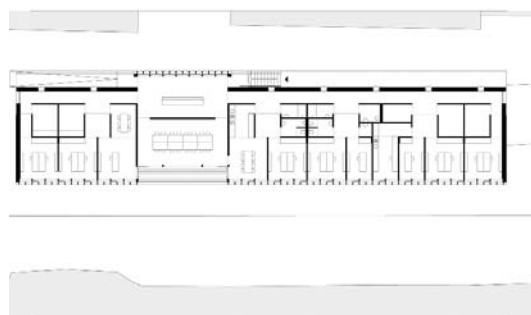

A közösségi térhez kapcsolt terasz

Az eltérő funkciójú irodatermek közötti tárgyaló

Irodalom / References

- [1] Dietrich Untertrifaller Architects [honlap], hozzáférhető: <<https://www.dietrich.untertrifaller.com/en/news/awards/>> [utolsó belépés: 2019-04-30].
- [2] Urbán, Erzsébet: „Táj, homogenitás, hagyomány – Ifjúsági strand, Szováta, Maros megye, Erdély”, *Metszet*, Vol 5, No 4 (2014), pp 22–25.
- [3] Wettstein, Domonkos: „A válság megtisztít – Koller József tihanyi Levendula házának tanulságai”, *Metszet*, Vol 3, No 3 (2012), pp 54–55.

Megbízó: viadonau – Österreichische Wasserstraßen GmbH
Építész: Maria Megina, Catharina Maul (Dietrich | Untertrifaller Architekten)

Vasbeton épületszerkezetek: Gerhard Gschwandtner

Fa épületszerkezetek:

DI Kurt Pock

Épületenergetika: IBO

Österreichisches Institut für Bauen und Ökologie

Épületvillamosság: RoomBuus

Tájépítészet: Kieran Fraser

Fotó: Bruno Klomfar

Alaprajz

A b s t r a c t s

BENKŐ, Melinda – SZABÓ, Árpád: A DANUBE HISTORY IN BUDAPEST

Citation: *Metszet*, Vol 10, No 3 (2019), pp 10-17, DOI:10.33268/Met.2019.3.1

FUTURE AWARENESS IN THE DEVELOPMENT OF GRAPHISOFT PARK, ÓBUDA, HUNGARY

Graphisoft Park in Budapest is a spinoff project implemented by the software development company that created the world leading architectural design software, ArchiCAD®. The article summarises the step-by-step development process of the business park and the related university campus situated on the site of a former Gasworks. The transformation of the industrial zone on the Danube demonstrates a unique example of private real estate development implemented during the last decades. Originally the park was oriented towards the river, later its development continued at areas further away from the water and by now it communicates intensively with the adjoining urban context. Its buildings and landscaped spaces present high quality contemporary Hungarian architecture. Its atmosphere is deeply rooted in the built and natural heritage of the site. Focusing on urban design, the paper reveals the future awareness of the story of the Graphisoft Park started in 1996.

PERÉNYI, Flóra – VÖRÖS, Tamás: MODERATE MATCHING

Citation: *Metszet*, Vol 10, No 3 (2019), pp 18-21, DOI:10.33268/Met.2019.3.2

VIADONAU ADMINISTRATION BUILDING, ASCHACH, AUSTRIA

ARCHITECTS: DIETRICH UNTERTRIFALLER

The new Viadonau office building floats on the Danube shore as an extension to the longitudinal centre of Aschach. The linear, one-storey house fits naturally into the existing ensemble on the banks of the Danube and follows the established morphology – yet it can redefine the environment and give it a new identity with its lightweight timber facade design. The modest and well-proportioned spatial design together with a high level of craftsmanship results an exemplary architectural solution.

Citation: *Metszet*, Vol 10, No 3 (2019), pp 22-25, DOI:10.33268/Met.2019.3.3

APARTMENT BUILDINGS ON THE DANUBE

ARCHITECT: JOSEF HOHENSINN (HOHENSINN ARCHITEKTUR)

How to make contact between the water and inhabitants? The development of Winter Harbour is a good example of developments on the bank of river. The idea of the design and the approach of urban development are easily recognisable: between the Danube and the existing office buildings, four large sculptural buildings are positioned. Their sculptural design creates an easily recognisable identity for this area. The buildings stand upon a site which is differentiated in appearance according to function, much like a game board, the "shipboard" includes garage spaces and public functions. Public and semi-public spaces are created, by the use of arcades, and the site is fragmented by ramps and green areas. These landscaping tools, the shaping of facades and the general planning concept enhance the quality of the development for both the inhabitants and the office workers alike, establishing various links to the Danube.

FENES, Tamás – NÉMETH, Ádám: WITHOUT THE NEED FOR CONTINUITY

Citation: *Metszet*, Vol 10, No 3 (2019), pp 26-29, DOI:10.33268/Met.2019.3.4

ZUCKERMANDEL DISTRICT DEVELOPMENT, BRATISLAVA, SLOVAKIA

ARCHITECTS: BOUDA MASÁR

Since the millennium, a number of new large-scale developments have sprung up along the waterfront areas of Bratislava, resulting in the rapid transformation of the cityscape. The last of these projects, the Zuckerman del mixed use development was built on the site of a historical suburb demolished during the post-war period, in a prominent location between the Castle Hill and the Danube. The article reviews the project and reaches the conclusion that although the process of reintegrating unused areas into the urban fabric is a positive trend, the Zuckerman del development represents a missed opportunity to recreate a genuine urban neighbourhood in the centre of the city.

SZABÓ, Árpád – KLANICZAY, János: ON THE BORDER OF CITY AND NATURE

Citation: *Metszet*, Vol 10, No 3 (2019), pp 30-33, DOI:10.33268/Met.2019.3.5

ARKABARKA HOSTEL, BELGRADE, SERBIA

ARCHITECTS: AKRITIDOU, GRBIC and PANANASTASIOU

The city of Belgrade has a strong connection to the rivers Sava and Danube and unlike most cities developed in the socialist period its riverbanks have been reserved for pedestrian and recreational use. Since the 1960's spontaneous bottom-up constructions started to appear, floating structures on the rivers, next to the historically symbolic Friendship park. These informal and unregulated buildings did not disrupt nature, nor did they occupy valuable land, so they were allowed to exist, gradually creating the tourist attraction that today defines the riverbanks of the city. Among the floating houses are a number of hostels, out of which the most interesting architectural piece is

Arkabara. The building has been constantly developed since its foundation in 2006, always adapting to the needs of the visitors, creating a new tourist and recreational opportunity between the urban and the natural landscape.

FONYÓDI, Mariann: DANUBE SEASON

Citation: *Metszet*, Vol 10, No 3 (2019), pp 34-37, DOI:10.33268/Met.2019.3.6

TEMPORARY COMMUNITY SPACES ON THE DANUBE

Temporary, interim uses and elements are important parts of the riverbank's social image and use pattern. The article discusses how these types of development may occur, showing three examples of how they can adapt to changes found along the river and throughout the seasons, and what role individual architects can play in creating community spaces. Civil activities can not only bring freshness to the life of a city, but the processes can test the tolerance of the city regarding transformation of the Danube as an urban space.

HORY, Gergely: MAKING SPACE ABOVE THE DANUBE

Citation: *Metszet*, Vol 10, No 3 (2019), pp 38-41, DOI:10.33268/Met.2019.3.7

SPATIAL ANALYSIS OF ALTERNATIVE USES ON LIBERTY BRIDGE, BUDAPEST, HUNGARY

In recent years alternative community uses have appeared on the Liberty Bridge both spontaneously and in pre-planned form. The article investigates this phenomenon from its spatial aspect and demonstrates the various stages of urban development encountered during informal events and organised programmes that create a space with that has a unique identity.

BALLA, Regina: LIFE IN THE NEIGHBOURHOOD

Citation: *Metszet*, Vol 10, No 3 (2019), pp 42-45, DOI:10.33268/Met.2019.3.8

RESIDENTIAL DEVELOPMENTS ON THE DANUBE

The presence of natural waterways can play an important role in the regeneration of prefabricated housing estates. The water is one of the most important elements in urban design that can have a positive effect on comfort for its inhabitants. The redevelopment of the waterside can create significant new functions in respect of use and aesthetic. Due to the presence of a river these housing units are worth opening towards the Danube river as a source of liveability and practically in the neighbourhood. In Hungary more than 10 post-war neighbourhoods are located along the Danube and its branches. The potential of their positioning is increasingly being recognised as a positive factor.

SZABÓ, Julianna: HIDDEN HERITAGE

Citation: *Metszet*, Vol 10, No 3 (2019), pp 46-49, DOI:10.33268/Met.2019.3.9

HOLIDAY HOMES ALONG THE DANUBE

From the end of the 19th century until the Second World War, Budapest's agglomeration saw a boom in holiday villa-construction along the Danube which transformed the traditional rural nature of village development. What new values do these buildings represent? What lessons have they offered? How can we evaluate today the influences of this disappearing type of built heritage?

KISSFAZEKAS, Kornélia: "IT IS THE WATER RULES?"

Citation: *Metszet*, Vol 10, No 3 (2019), pp 50-53, DOI:10.33268/Met.2019.3.10

MORPHOLOGICAL CONSTANCIES AND CHANGES IN SMALL SETTLEMENTS OF THE DANUBE BEND

Along an approximately 40 km long area between Vác and Esztergom in the Danube Bend, small settlements line up quite sparsely on both sides of the Danube. Both in the past and the present, their relationship to the riverbanks has been strongly determined by the historical settlement structure and the traditional mode of plot development. Due to climate change, drastic shifts of the shoreline can be expected which may significantly alter the relationship of river front settlements and the landscape space of the Danube Bend to the riverbanks. One of the biggest challenges for the local governments will be to adopt sustainable scenarios for the future and invent optimal solutions to preserve riverside settlements in spite of the dynamic processes of climate change and their inherent consequences.

BALIZS, Dániel: FALSE REBUILDING

Citation: *Metszet*, Vol 10, No 3 (2019), pp 54-57, DOI:10.33268/Met.2019.3.11

QUESTIONING THE URBAN REGENERATION OF VUKOVAR, CROATIA

How can we rebuild a destroyed city near the Danube in Croatia? What can a city do to regain its former inhabitants and to make them to see itself again as a liveable place with good prospects? Create new buildings and functions, use cultural tools or strengthen community participation? From Vukovar's example we can learn a lot about these issues.